

Lauttasaaren Orkesterin 80-vuotisjuhlavuoden konsertti

SU 9.11.2025 | KLO 18
LAUTTASAAREN KIRKKO

W.A. Mozart

Don Giovanni, alkusoitto

Max Bruch

Konsertto alttoviululle ja klarinetille

1. Andante con moto

2. Allegro moderato

3. Allegro molto

Annariina Jokela, alttoviulu

Harri Mäki, klarinetti

Jean Sibelius

Sinfonia 1, osat 1 ja 4

1. Andante, ma non troppo - Allegro energico

4. Finale (Quasi una fantasia)

Orkesteria johtaa:

Ahti Valtonen (dir. mus.)

Don Giovanni, alkusoitto

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) oli suuri säveltäjänero, kaikkien musiikin esittäjien peruspilari J.S. Bachin ohella. Hän sävelsi lyhyen elämänsä aikana uskomattoman määrän teoksia, joista sinfonioiden, konserttojen ja kamarimusiikin lisäksi 27 oopperaa. Näistä oopperoista ainakin viisi kiertää edelleen oopperataloissa ympäri maailmaa. Mozartin oopperoiden kuolemattomuus perustuu tietenkin hänen jumalaiseen musiikkiinsa, mutta myös loistaviin librettoihin.

Wolfgang valittiin keisarin kamarisäveltäjäksi v. 1787. Hän esiintyi ja sävelsi kuumeisesti jopa vessanpöntöllä ollessaan. Tänä aikana syntyi ooppera **Don Giovanni** (Don Juan). Oopperan libretistinä toimi pätevä Lorenzo da Ponte, myös oopperoiden Figaron häät ja Cosi fan tutte juonen käsikirjoittaja.

Mozartia itseäänkin kiehtoivat Casanova Don Giovannin elämä. Oopperan alkusoitto alkaakin dramaattisesti ennustaen hamesankarin synkkää kohtaloa. Ensiesitys tapahtui Prahassa 29.10.1787 ja Casanova itse oli yleisön joukossa. Ooppera sai heti huiman suosion ja rahapotin Mozartille tuhlattavaksi. Vastoin yleistä harhaluuloa Mozart ei kuollut 35-vuotiaana köyhyydessä. Joukkohautaan hänet viskattiin Wienissä vallinneen, nuoria ihmisiä niittäneen epidemian vuoksi.

Konsertto alttoviululle ja klarinetille

Max Bruch (1838-1920) oli perisaksalainen säveltäjä, pianisti ja kapellimestari. Säveltäjänä häntä voidaan pitää umpiromantikkona yli 200 teoksellaan, joihin kuuluu mm. kolme sinfoniaa, kolme viulukonserttoa, kuoro- ja yksinlauluja ja kaksi jousikvartettoa. Bruch eli aikana jolloin Stravinski ja Schönberg toivat musiikkielämään moderneja teoksia, mutta Bruch pysyi romanttisuudessa Mendelssohn ja Schumann esikuvinaan.

Bruch piti pohjoismaisista, erityisesti ruotsalaisista aiheista. Hän toimi kapellimestarina useissa kaupungeissa Saksassa sekä Liverpoolissa. Bruch sai sävellyksen professuurin Berliinin korkeakoulusta. Saarivaltakunnassa Bruch ei tullut toimeen soittajien kanssa (meillä Lauttasaaren Orkesterissa tätä ongelmaa ei todellakaan ole).

Kaksoiskonsertto klarinetille ja alttoviululle kantaesitettiin v. 1911 Wilhelmshavenissa. Bruchin oma poika Max soitti klarinettia ja Joseph Joachimin oppilas Willy Hess alttoviulua. Kaksoiskonsertton partituuri hävisi ja löytyi vasta v. 1942. Teos on kolmiosainen ja kaikissa osissa tuikahtaa viehättävästi ruotsalaisen kansanlaulun Ack Värmeland Du Skönan iki-ihana teema. Nauttikaa niistä!

Sinfonia 1

Jean Sibeliuksen (1865-1957) ensimmäinen sinfonia on ollut pitkään hänen muiden sinfonioidensa katveessa. Aivan suotta! Sibbe oli saavuttanut kotimaan musiikkielämässä läpimurron v. 1892 Kullervo-teoksellaan (sävelruno, jota usein kutsutaan Kullervo sinfoniaksi) ja saanut sillä tulevan appensa suostumuksen avioliittoon Ainin kanssa.

Perhe eli Helsingin keskustassa useissa eri osoitteissa. Takana olivat Berliinin ja Wienin opintomatkat ja pää täynnä teema-aihoita. 33-vuotiaan Sibben ensimmäisen sinfonian e-molli säveltäminen alkoi jo Berliinissä v. 1898, mutta pääsi paperille vasta Helsingissä Liisankadun vuokra-asunnossa.

Sinfonia valmistui ja kantaesitettiin säveltäjän johdolla 26.4.1899. Sibbe ei ollut aivan tyytyväinen sinfoniaansa ja muokkasi siitä uuden version. Muokattu sinfonia esitettiin Robert Kajanuksen johdolla 1.7.1900 Helsingissä. Sinfonia oli mukana Pariisin maailmannäyttelyn konsertissa, missä säveltäjä toimi vain varajohtajan roolissa ja pääsi lyhyesti kumartamaan yleisölle.

Neliosainen ensimmäinen sinfonia on mahtava taidonnäyte, jossa teemoja on vähän liikaakin, mutta Sibbe nitoi ne taiturimaiseen tapaansa kokonaisuuteen. Sinfonia alkaa klarinetin soololla patarummun säestäessä. Patarumpu häipyä taustalta ja jäljelle jää yksinäinen klarinetti unelmoimaan usvassa. Klarinettisoolon aihe kertautuu vielä finaalissa josten esittämänä. Sinfoniassa ollaan kuulevinaan Tšaikovskin, Brucknerin, Berliozin ja Borodinin tyyliä. Se on mielestäni Sibben halventamista. Täysin aitoa ja uljasta Sibeliusta kuulette!

Leena Lindgren, Lauttasaaren orkesterin II-violisti

Rovaniemeltä kotoisin oleva alttoviulisti **Annariina Jokela** on valmistunut maisteriksi Münchenin musiikkikorkeakoulusta ja Taideyliopiston Sibelius-Akatemiasta ja lisäksi täydentänyt opintojaan Lausannen musiikkikorkeakoulussa, opettajinaan mm. Lilli Maijala, Pirkko Simojoki, Nils Mönkemeyer ja Tatjana Masurenko. Vuodesta 2023 Jokela on toimii Sibelius-Akatemian alttoviulumusiikin lehtorina.

Jokela on menestynyt useissa kansainvälisissä ja kotimaisissa kilpailuissa, joista mainittakoon viimeisimpänä 1. palkinto kansainvälisessä Luigi Zanuccoli -kilpailussa Italiassa (2025) sekä 3. palkinto ja erikoispalkinto parhaasta pakollisen teoksen tulkinnasta kansainvälisessä Szymon Goldberg -kilpailussa Saksassa (2025).

Solistina Jokela on esiintynyt mm. Tampere Filharmonian, Saimaa Sinfonietan, Hamburger Cameratan, Sibelius-Akatemian sinfoniaorkesterin, Ylioppilaskunnan Soittajien, Brescian Master Orchestran ja Lauttasaaren Orkesterin kanssa. Jokela on myös kysytty kamarimusiikko ja hän esiintyy säännöllisesti kotimaisilla ja kansainvälisillä festivaaleilla, kuten Kuhmon Kamarimusiikissa, Festspiele Mecklenburg-Vorpommernissa, Kamarikesässä ja Helsingin juhlaviikoilla.

Jokelalla on käytössään Suomen kulttuurirahaston omistama Jean-Baptiste Vuillaume -alttoviulu vuodelta 1870.

Harri Mäki aloitti klarinettiopintonsa Suomessa Kari Kriikun ja Reijo Koskisen johdolla ja sekä yksityisesti Osmo Vänskän opastuksella. Myöhemmin hän jatkoi yksityisopintojaan Charles Neidichin kanssa. Valmistuttuaan Thomas Friedlin luokalta Geneven konservatoriosta hän liittyi Tapiola Sinfoniettan riveihin sooloklarinetistiksi, jossa hän toimi vuosina 1988–2018.

Uransa aikana Harri Mäki on kantaesittänyt lukuisia klarinettiteoksia, mukaan lukien Juhani Nuorvalan ja Kirmo Lintisen hänelle omistamat konsertot. Harri on esiintynyt sekä solistina että kamarimuusikkona Euroopassa, Kaukoidässä, Pohjois- ja Etelä-Amerikassa ja ollut kysytty klarinetisti kansainvälisillä musiikkifestivaaleilla.

Esiintymistoiminnan ohella Harri Mäki toimi Crusell-viikon taiteellisena johtajana vuosina 2011–2017. Hän on myös toiminut puheenjohtajana lukuisissa kansainvälisissä kilpailuomaristoissa.

Vuodesta 2016 lähtien Harri Mäki on toiminut puupuhaltimien professorina Sibelius-Akatemiassa. Hänen klarinettistudiossaan opiskelleet muusikot ovat menestyneet niin orkesterikiinnityksissä kuin kansainvälisissä kilpailuissa. Hänellä on maailmanlaajuinen maine pedagogina, ja hän pitää kansainvälisiä mestarikursseja ympäri vuoden. Tunnustuksena saavutuksistaan esiintyjänä ja pedagogina Harri Mäelle myönnettiin Pro Musica -palkinto vuonna 2012.

LAUTTASAAREN ORKESTERI 80 VUOTTA

Vuonna 1945 Lauttasaareassa oli n. 6000 asukasta, kun saarelainen amatöörisellisesti **Simo Härkönen** antoi lähtösäyksen orkesterille. Saaren yritysjohtajat lahjoittivat oitis 30.000 markkaa. Helmikuussa 1945 Lauttasaaren orkesteri (LO) aloitti harjoitukset. Säveltäjä Einar Englund tarttui tahtipuikkoon. Orkesterin tilikirjassa näkyy maaliskuussa 1945 kaiken muun tarpeellisen lisäksi hankitun 1475 markalla viinaa.

"	6	Ostettu nuottiteline	21	150 -
"	9	Ostettu viinaa	22	995 -
"	"	Ostettu viinaa	23	480 -
"	13	Ostettu 1 k. maistoa		30 -
"	13	Papelikinat ja alustat	24	36 -
"	13	Kanslian vuokra	25	500 -

Ensimmäinen konsertti pidettiin toukokuussa 1945, täysi sali juhli soittajia! Vuonna 1948 tahtipuikon otti Radion Sinfoniaorkesterin (RSO) pasunisti **Toivo Lehtelä**. Orkesteriyhdistys ylläpiti myös viulukouluja Ester Raition johdolla. Lapsiorkesteria johti **Martti Lahtinen**. Näistä ansioista Helsingin kaupunki myönsi avustuksena LO:lle 30.000 markkaa. LO esiintyi yhdessä Lauttasaaren Laulajien (LaLa) kanssa itsenäisyyspäivänä 1948.

Syksyllä 1951 kapellimestarin korokkeelle astui **Paavo Berglund**, RSO:n violisti ja tuleva kansainvälinen huippukapellimestari. Paavo oli erittäin vaativa johtaja, joka edellytti absoluuttista soiton puhtautta ja piiskasi soittajia purevalla kielellä.

Orkesteri toipui Berglundin rääkistä, kun kapellimestariksi saatiin **Pentti Sistonen**, joka viihtyi LO:n johtajana aina vuoden 1957 loppuun. Sistosen kaudella soitettiin jopa 40 soittajan voimalla Beethovenin, Tšaikovskin ja Dvořakin sinfonioita. Orkesteri rahoitti toimintansa pitäen naamiaisia, karnevaaleja ja orkesteritanssiaisia! Kevätkonsertin 1958 solistina soitti 16-vuotias Arto Noras. 20-vuotisjuhlakonsertissaan v. 1965 LO soitti Beethovenin Eroica-sinfonian, joka on tosi vaativa teos!

Seuraava pitkäaikainen kapellimestari vuoteen 1980 olikin **Seppo Laamanen**, RSO:n soolosellisti. Jorma Panulan neuvomana löytyi seuraava tahtipuikon heiluttaja **Petri Sakari** kolmeksi vuodeksi. Tukholmassakin käytiin konsertoimassa Suomalaisessa kirkossa, jonne LO:n matka suuntautui myöhemminkin.

Seuraavaksi kapellimestariksi valikoitui trumpetisti **Lauri Ojala**. Hänen johdollaan LO esitti Mendelssohnin viidennen (Uskonpuhdistus) sinfonian – ei mikään pikkujuttu! **Sari Rönnholm**, LO:n ensimmäinen naiskapellimestari, johti v. 1989 Schumannin neljännen sinfonian, mikä oli kova ponnistus orkesterilta! **Johanna Rouhiainen-Sakari** jatkoi puikoissa kevään ja syksyn 1991.

Panulan ”tallista” saatiin uusi kapellimestari, pohjalaissyntyinen **Juha Nikkola**. ”Jupe” johti LO:a syyskauden 1996 loppuun. LO:n 50-vuotisjuhlakonsertissa v. 1995 esitettiin LaLa:n kanssa Gabriel Fauren Requiem ja Heikki Suolahden (6 v) Sinfonia Piccola. Orkesterin soittajavahvuus oli 47 ja kuoron 33 laulajaa. Jupea, orkesteria ja kuoroa juhlittiin!

Keväällä 1996 LO:n varajohtaja, violisti **Ahti Valtonen** otti kapellimestaruuden, joka on jatkunut 30 vuotta tähän päivään saakka! LO esitti LaLan kanssa uudelleen lämmitetyn Fauren Requemin ja Sibeliuksen toisen sinfonian finaalin. LO:n riveissä oli 55 soittajaa! Vuosi 2002 huipentui syyskonserttiin, jossa viulusolistina toimi 16-vuotias Elisa Järvelä Sarasaten mustalaislauluilla. Soittokauden 2003 kevätkonsertin solisteina esiintyivät violistit Juho Valtonen (10 v) ja Lea Tuuri (17 v). Syksyllä 2005 LO teki Vieremän konserttimatkan, jonka kulut YIT kustansi. Konserttikaronkka kuulemma kesti pikkutunneille saakka! Oli huhujen mukaan nuoriso päässyt vauhtiin. Kevätkonsertissa Ahti Valtonen sai ansaitsemansa Pro Lauttasaari-mitalin!

Vuoden 2006 syyskonsertissa Lauttasaaren musiikkiopiston opettajat Susanna Arminen (viulu) ja Hanna Tyrväinen (alttoviulu) solisteerasivat Mozartin Sinfonia Concertantessa. Vuonna 2007 orkesterin jäsenluettelossa oli 48 aktiivista soittajaa.

Vuonna 2008 keväällä LO kävi ensi kerran keikalla Myllypuron sairaalassa, mistä tulikin traditio. Syyskonsertissa solistina säihkyi baritoni Petteri Salomaa Verdin, Wagnerin, Gounod'n ja Rossinin aarioillaan. Aplodit ylimääräisineen takasivat tunnelman.

Vuonna 2009 kevätkonsertin "Romantiikan helmiä" solisteina esiintyivät Juho Valtonen Saint-Saënsin viulukonsertton ensimmäisellä osalla ja Juhon täti Kaija Nuoranne Oskar Merikannon ja Puccinin aarioineen. Lopuksi LO kiskaisi Tšaikovskin viidennen sinfonian osat I ja II. Tammikuussa 2010 kuultiin, että kaikki LO:n viulusolistityöt Lea Tuuri, Siljamari Heikinheimo ja Elisa Järvelä olivat selvinneet Kuopion viulukilvan finaaliin. Hyvin oli LO heidät koulunut! Kotikirkossa pidetyn kevätkonsertin solistina esiintyi jälleen Tuomas Lehto Tšaikovskin Rokokoo-muunnelmin. Tuomas oli edennyt urallaan RSO:n soolosellistiksi.

Vuonna 2012 solistinumerona kuultiin Beethovenin viides pianokonsertto Johannes Piirto solistina. Kevät 2013 toi yhteiskonsertin Warenin orkesterin kanssa Müritzissa. Warenilaiset tekivät vastavierailun Lauttasaareen. Tämä kahden orkesterin yhteistyö oli hedelmällistä ja hauskaa!

LO:n vuosi 2016 alkoi kevätkonsertilla solistinumerona Samuli Peltosen huima Dvorakin sellokonsertto ja huipentui jälleen saksalaisen ystäväorkesterin yhteiskonserttiin. Vuoden 2017 äitienpäiväkonsertin ohjelmassa kuultiin Jaani Helanderin esittämä Schumannin sellokonsertto ja isänpäivänä Tarmo Peltokosken Schumannin pianokonsertto.

LO selvisi koronasta hienosti ja soitanto jatkui Ahdin johtamana voimallisena. Sykähdyttävä elämys oli vuoden 2022 vappukonsertti, jossa lauttasaarelainen Jukka Nykänen vetäisi kirkon täpötäyteen Gershwinin Sinisen rapsodian solistina. LO:n solisteina hienoja esityksiä tarjosivat mm. RSO:n taitelijat myöhemmin. Orkesterissa on erinomainen yhteishenki, aina hyväntuulinen ja kannustava Ahti Valtonen. Kotikirkkomme on loistava esiintymissali, jonka LO toivoo konserteissaan aina täyttyvän.

Leena Lindgren, Lauttasaaren orkesterin II-violisti

Lauttasaaren orkesterin soittajat

I viulu

Florian Borse, Konserttimestari
Eveliina Cammarano
Edda Hahlbeck
Aino Kalmbach
Annu Rummukainen

II viulu

Ilona Anttila
Kaija Drevitski
Kalle Inki
Anna Jalas-Karjalainen
Annu Koistinen
Pentti Laaksonen
Tessa Tähtinen

Altoviulu

Tobias Eckstein
Pietari Hyvärinen
Martti Mäntylä

Sello

Jan Lindgren
Jarmo Manninen
Abhinav Omprakash
Hanna Peltonen
Sirkku Pettilä
Viima Relander

Kontrabasso

Jari Lilja

Huilu

Marja-Leena Järvinen
Nella Näveri
Suvi Poikela
Liisa Sarho

Pikkolo

Timo Koski

Oboe

Anni Pinomaa
Taneli Prein

Klarinetti

Olavi Nevanlinna
Leila Pakkasjärvi

Fagotti

Paavo Antikainen
Timo Oksanen

Konsertissa on mukana avustajia eri soitinryhmistä, joista monet ovat olleet mukana useissa esiintymisissämme. Lämmin kiitos upeille avustajillemme!